

Neljapäev, 25. september 2008

Meediakanalite koondumine ja meedia pluralism Euroopa Liidus

P6_TA(2008)0459

Euroopa Parlamendi 25. septembri 2008. aasta resolutsioon meediakanalite koondumise ja meedia pluralismi kohta Euroopa Liidus (2007/2253(INI))

(2010/C 8 E/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 11;
- võttes arvesse Amsterdami lepingu protokollis liikmesriikide avalik-õigusliku ringhäälingu kohta ⁽¹⁾ (Amsterdami lepingu protokoll);
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti pealkirjaga „Meedia pluralism Euroopa Liidu liikmesriikides“ (SEK(2007)0032);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta direktiivi 2007/65/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 20. novembri 2002. aasta resolutsiooni meediakanalite koondumise kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse Unesco 2005. aasta kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni (Unesco kultuurilise mitmekesisuse konventsiooni);
- võttes arvesse oma 22. aprilli 2004. aasta resolutsiooni sõna- ja infovabaduse rikkumise riskide kohta ELis ja eriti Itaalias (põhiõiguste harta artikli 11 lõige 2) ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse komisjoni 2001. aasta teatist riigiabieskirjade kohaldamise kohta avalik-õigusliku ringhäälingu suhtes ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta resolutsiooni avalik-õigusliku ringhäälingu kohta ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 31. jaanuari 2007. aasta soovitus Rec(2007)3 liikmesriikidele avalik-õigusliku meedia ülesannete kohta infoühiskonnas;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu parlamentaarse assamblee 27. juuni 2000. aasta soovitus Rec 1466(2000) meedia hariduse kohta;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 31. jaanuari 2007. aasta soovitus Rec(2007)2 meedia pluralismi ja meedia sisu mitmekesisuse kohta;
- võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste koostalitlusvõime kohta ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ EÜT C 340, 10.11.1997, lk 109.⁽²⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 27.⁽³⁾ ELT C 25 E, 29.1.2004, lk 205.⁽⁴⁾ ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 1026.⁽⁵⁾ EÜT C 320, 15.11.2001, lk 5.⁽⁶⁾ EÜT C 30, 5.2.1999, lk 1.⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0497.

Neljapäev, 25. september 2008

- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A6-0303/2008),
- A. arvestades, et Euroopa Liit on kinnitanud oma pühendumust meedia pluralismi kaitsmisele ja edendamisele, mis on põhiõiguste harta artiklis 11 sätestatud teabe- ja sõnavabaduse keskne sammas ja kuulub demokraatia kaitsmise, kodanikele omase mitmekülsuse ja kultuurilise mitmekesisuse aluspõhimõtete hulka;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament väljendas korduvalt soovi, et komisjon looks stabiilse õigusliku raamistiku nii meediasektoris kui kogu infoühiskonnas tervikuna, et tagada mitmekesisuse kaitse võrdne tase liikmesriikides ja võimaldada ettevõtjatel lõigata kasu ühtse turuga kaasnevatest võimalustest;
- C. arvestades, et nagu komisjon oma eespool nimetatud töödokumendis rõhutab, ei saa meedia pluralismi mõistet kitsendada omandi koondumise probleemile, vaid see hõlmab samuti küsimusi, mis seonduvad avalik-õigusliku ringhäälingu teenuse, poliitilise võimu, majandusliku konkurentsi, kultuurilise mitmekesisuse, uue tehnoloogia arendamise, läbipaistvuse ja ajakirjanike töötingimustega liidus;
- D. arvestades, et avalik-õigusliku ringhäälingu teenustel peavad olema vajalikud ressursid ja asutused täieliku sõltumatuse tagamiseks poliitilisest survest ja turujõududest;
- E. arvestades, et avalik-õigusliku ringhäälingu teenused on praegu põhjusega ja infosisu kvaliteedi arvelt sunnitud endale turuosa tagamiseks konkureerima turustuskanalitega, kelle lõppeesmärk ei ole kvaliteet, vaid suurima hulga inimeste ootuste rahuldamine;
- F. arvestades, et Unesco kultuurilise mitmekesisuse konventsioon omistab suurt tähtsust muu hulgas meedia pluralismi soodustavate tingimuste loomisele;
- G. arvestades, et Unesco kultuurilise mitmekesisuse konventsioon tunnistab konventsiooniosaliste õigust võtta meetmeid, mille eesmärk on meedia pluralismi edendamine, sh avalik-õigusliku ringhäälingu kaudu;
- H. arvestades, et Unesco kultuurilise mitmekesisuse konventsioonis ning Amsterdami lepingu protokollis rõhutatakse avalik-õigusliku audiovisuaalse meedia erilist rolli mitmekesisuse tagamisel ning sätestatakse, et liikmesriikide avalik-õigusliku ringhäälingu süsteem on otseselt seotud iga ühiskonna demokraatlike, sotsiaalsete ja kultuuriliste vajadustega ning vajadusega säilitada meedia pluralism, samal ajal kui liikmesriigid vastutavad avalik-õigusliku teleringhäälingu volituste eest ja selle rahastamise eest;
- I. arvestades, et eespool nimetatud komisjoni 2001. aasta teatistes tunnistatakse täielikult avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide keskset rolli pluralismi ning kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse edendamisel, ning rõhutatakse, et kõnealuse riigiabi läbivaatamisel kohaldab komisjon selliseid kriteeriume nagu kultuurilise mitmekesisuse edendamise ja iga ühiskonna demokraatlike, sotsiaalsete ja kultuuriliste vajaduste rahuldamise tähtsus;

Neljapäev, 25. september 2008

- J. arvestades, et eespool nimetatud nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta resolutsioonis kinnitatakse avalik-õigusliku ringhäälingu elutähtsat rolli mitmekesisuse jaoks, ja nõutakse, et liikmesriigid annaksid talle laialdased volitused, mis kajastavad tema rolli uutest audiovisuaalsetest ja infoteenustest ning uutest tehnoloogiatest saadava kasu toomisel üldsusele;
- K. arvestades, et Amsterdami lepingu protokoll võeti vastu tagamaks, et liikmesriikide pädevad organid korraldavad oma riigisisese avalik-õigusliku ringhäälingu vastavalt nende ühiskonna demokraatlikele ja kultuurilistele vajadustele, et saavutada parimal viisil eesmärk säilitada meedia pluralism;
- L. arvestades, et eespool nimetatud soovitus Rec(2007)3 rõhutatakse avalik-õigusliku ringhäälingu erilist rolli erapooletu ja sõltumatu teabe- ja kommentaariallikana ning sellise innovatiivse ja mitmekesise infosisu allikana, mis vastab kõrgetele eetilistele ja kvaliteedistandardile, ning avalike arutelude foorumina ja inimeste ulatuslikuma demokraatliku osalemise edendamise vahendina, ning nõutakse, et liikmesriikidele jääks õigus kohandada tema volitusi tema eesmärgi täitmiseks uues meediakeskkonnas;
- M. arvestades, et meedia pluralismi on võimalik tagada vaid nõuetekohase poliitilise tasakaaluga avalik-õigusliku televisiooni infosisus;
- N. arvestades, et kogemused näitavad, et omandi piiramatu koondumine ohustab nii pluralismi kui ka kultuurilist mitmekesisust ning et süsteem, mis põhineb üksnes vaba turu konkurentsil, ei suuda meedia pluralismi tagada;
- O. arvestades, et Euroopas on era- ja avalik-õigusliku televisiooni ning audiovisuaalmeedia teenuste kahe-sambaline korraldus tõestanud oma väärtust meedia pluralismi tugevdamisel ja seda tuleks edasi arendada;
- P. arvestades, et omandi koondumine tekitab meediatöötajate üha suuremat sõltuvust suurte meediaettevõtete omanikest;
- Q. arvestades, et uued tehnoloogiad ning eelkõige üleminek digitaalsele tehnoloogiale audiovisuaalse infosisu tootmisel ja levitamisel ning uute kommunikatsiooni- ja teabeteenuste turuletulek on mõjutanud märkimisväärselt olemasolevate toodete ja levitamisevõimaluste kvantiteeti; arvestades siiski, et meedia ja teenuste kvantitatiivne kasv ei taga automaatselt sisu mitmekesisust; arvestades, et seepärast on vajalikud uued ajakohastatud meedia pluralismi ja kultuurilise mitmekesisuse tagamise ning avalik-kusele kiire ja objektiivse teabe andmise vahendid;
- R. arvestades, et praegune telekommunikatsioonialane reguleeriv raamistik, mis kajastab infrastruktuuri ja infosisu reguleerimise vahelist otsest suhet ja omavahelist sõltuvust, varustab liikmesriike massiteabevahendite ja infosisu mitmekesisuse kaitsmiseks sobivate tehniliste vahenditega, nagu juurdepääsu ja edastamiskohustust käsitlevad eeskirjad;
- S. arvestades, et teabe ja infosisu mitmekesisuse austamine ei ole siiski automaatselt tagatud tehnoloogia arenguga, vaid peab toimuma liikmesriikide ja Euroopa ametiasutuste aktiivse, järjekindla ja ärksa poliitika kaudu;
- T. arvestades, et kuigi Internet on tublisti suurendanud juurdepääsu eri teabeallikatele, seisukohtadele ja arvamustele, ei ole see veel asendanud traditsioonilist meediat kui otsustavat avaliku arvamuse kujundajat;
- U. arvestades, et tehnoloogilise arengu tõttu levitavad ajalehtede väljaandjad infosisu üha rohkem Interneti teel, mistõttu nad sõltuvad suurel määral (*on-line*) reklaamitulust,

Neljapäev, 25. september 2008

- V. arvestades, et massiteabevahendid jäävad endiselt poliitiliseks mõjutusvahendiks ja et meedia suutlikkus täita demokraatia valvekoera rolli on märkimisväärses ohus, sest erameediaettevõtjad lähtuvad eelkõige majanduslikust kasust; arvestades, et see toob kaasa mitmekesisuse, kvaliteetse sisu ja arvamuste paljususe kadumise ohu, mistõttu ei tohiks meedia mitmekesisust jätta pelgalt turumehhanismide hooleks;
- W. arvestades, et mõnes liikmesriigis on suured meediaettevõtjad saavutanud märkimisväärse ja sageli domineeriva positsiooni, ning arvestades, et selliste ajakirjanduskontsernide olemasolu, mis kuuluvad ettevõtjale, kes võivad riigihankelepinguid sõlmida, kujutab endast ohtu meedia sõltumatusele;
- X. arvestades, et mõnes liikmesriigis on rahvusvaheliste meediaettevõtjate panus meediamaastriku elavdamiseks määrava tähtsusega, kuid töötajate tingimustes ja -tasus on samuti vaja teatavaid parendusi;
- Y. arvestades, et meediatöötajate töötajate tingimusi ja töö kvaliteeti tuleb parandada, ja arvestades, et sotsiaalsete tagatiste puudumisel võetakse üha rohkem ajakirjanikke tööle ebakindlatel tingimustel;
- Z. arvestades, et ELi konkurentsioigus on meediakanalite koondumist puudutavate küsimustega tegelemisel mõnevõrra piiratud, kuna meedia omandi vertikaalsele ja horisontaalsele koondumisele suunatud tegevuse rahaline maht uutes liikmesriikides ei küüni ELi konkurentsioiguse kohaldamise läveni;
- AA. arvestades, et liiga piiravate eeskirjade kehtestamisel massiteabevahendite omandilise kuuluvuse suhtes on oht vähendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet maailmaturul ja suurendada Euroopast väljaspool asuvate meediakontsernide mõju;
- AB. arvestades, et meedia tarbijatel peaks olema juurdepääs mitmekülgsale sisule;
- AC. arvestades, et meediasisu loojad püüavad toota nii kvaliteetset sisu kui võimalik, kuid tingimused ei ole kõikides liikmesriikides selle saavutamiseks ühtlaselt rahuldavad;
- AD. arvestades, et uute meediakanalite (lairiba-Internet, satelliidikanalid, digitaalne maa pealne televisioon jne) levik ja mitmekesised meediakanalite omandivormid ei ole meedia infosisu mitmekesisuse tagamise mõttes iseenesest piisavad;
- AE. arvestades, et sisu kvaliteeti ja alaealiste kaitsmist käsitlevaid eeskirju tuleks kohaldada nii avalik-õiguslikul kui ka kaubanduslikul tasandil;
- AF. arvestades, et meediaettevõtjad on meedia pluralismi ja demokraatia säilitamise seisukohast asendamatud ning seega peaksid nad aktiivsemalt tegelema ärietika ja sotsiaalse vastutuse küsimustega;
- AG. arvestades, et kommertsmeedia kasutab üha enam erakasutajate loodud infosisu, eriti audiovisuaalset infosisu, tagasihoidliku tasu eest või üldse tasuta, mis tõstatab probleemi seoses eetika ja eraelu puutumatuse kaitsega ning seab ajakirjanikud ja teised meediatöötajad põhjendamatu konkurentsivõitluse alla;
- AH. arvestades, et veebipäevikud annavad olulise panuse sõnavabadusse ning neid kasutavad üha enam nii meediatöötajad kui ka eraisikud;

Neljapäev, 25. september 2008

- AI. arvestades, et avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele tuleb anda stabiilsed rahalised vahendid, nad peavad tegutsema ausalt ja tasakaalustatult ning neile tuleb anda vahendid avaliku huvi ja sotsiaalsete väärtuste edendamiseks;
- AJ. arvestades, et liikmesriikidel on hulgaliselt võimalusi avalik-õigusliku meedia teenuste ja selle rahastamise tõlgendamiseks;
- AK. arvestades, et avalik-õigusliku meedia turulolek on märgatav ainult audiovisuaal- ja mittelineaarsetes valdkondades;
- AL. arvestades, et Euroopa audiovisuaalse mudeli püsivaks aluseks peab olema tasakaal tugeva, sõltumatu ja mitmekesise avalike teenuste sektori ja dünaamilise kommertssektori vahel; arvestades, et kõnealuse mudeli püsimine on loomingu elujõulisuse ja kvaliteedi, meedia pluralismi ja kultuurilise mitmekesisuse edendamise jaoks hädavajalik;
- AM. arvestades, et liikmesriikide avalik-õiguslik meedia kannatab mõnikord nii ebapiisava rahastamise kui ka poliitilise surve all;
- AN. arvestades, et ülesanded, mis liikmesriigid on avalik-õiguslikule ringhäälingule määranud, nõuavad pikaajalist rahastamist ja tagatud sõltumatust, mida kõikides liikmesriikides ei ole;
- AO. arvestades, et teatud liikmesriikides võib avalik-õiguslik meedia mängida väljapaistvat rolli nii kvaliteedi kui ka auditooriumi poolest;
- AP. arvestades, et avalikkuse üldine juurdepääs kvaliteetsele ja mitmekesisele infosisule muutub selles tehnoloogiliste muudatuste ja suurema koondumise kontekstis ning üha konkurentsitihedamas ja globaliseerunumas keskkonnas veel olulisemaks; arvestades, et avalik-õiguslikud audiovisuaalmeedia teenused on hädavajalikud demokraatliku arvamuselujundamise jaoks, et võimaldada inimestel tutvuda kultuurilise mitmekesisusega ja tagada pluralism; ning arvestades, et kõnealuste teenuste puhul tuleb neile antud ülesannete elluviimiseks olla suuteline kasutama uusi ringhäälinguplatvorme, et jõuda kõikide inimrühmadeni, kes moodustavad ühiskonna, ükskõik millist juurdepääsuvahendit ka ei kasutataks;
- AQ. arvestades, et avalik-õiguslikku meediat tuleb piisavalt rahastada, et võimaldada sellel konkureerida kultuurilise ja uudiste infosisu tasemelt kommertsmeediaga;
- AR. arvestades, et viimase kümnendi jooksul on tekkinud uued meediakanalid ning et Interneti-väljaannete reklaamitulude üha suurenev osakaal valmistab muret traditsioonilistele meediakanalitele;
- AS. arvestades, et avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid ja kommertsringhäälinguorganisatsioonid koos uute osalejatega mängivad uuel audiovisuaalmeedia maastikul, mida iseloomustab edastusplatvormide mitmekesisus, jätkuvalt vastastikku täiendavat rolli;
- AT. arvestades, et ELil ei ole sisemist pädevust meediakanalite koondumise reguleerimiseks, kuid sellest hoolimata võimaldab tema pädevus eri poliitikavaldkondades mängida meedia pluralismi kaitsmisel ja edendamisel aktiivset rolli; arvestades, et konkurents ja riigiabi käsitlevad õigusaktid, audiovisuaal- ja telekommunikatsioonivaldkonna reguleerimine ning ka välis(kaubandus)suhted on valdkonnad, kus EL saab ja peab ajama aktiivselt meedia pluralismi tugevdamise ja edendamise poliitikat;
- AU. arvestades sõnavabadust puudutavate konfliktide üha kasvavat arvu;
- AV. arvestades, et infoühiskonnas on meediaalne haridus hädavajalik vahend andmaks kodanikele võimalust osaleda teadlikult ja aktiivselt demokraatias;

Neljapäev, 25. september 2008

- AW. arvestades, et teabe suurenenud pakkumine (eelkõige tänu Internetile) teeb selle tõlgendamise ja hindamise üha olulisemaks;
- AX. arvestades, et Euroopa Liidu kodanike meediaalase asjatundlikkuse edendamine vajab palju suuremat toetust;
- AY. arvestades, et Euroopa meediaettevõtjad tegutsevad nüüd globaliseerunud turul, mis tähendab, et neilt võtavad nende omandilist kuuluvust puudutavad laiahaardelised piirangud märkimisväärses ulatuses ära võime konkureerida kolmandate riikide ettevõtjatega, keda sarnased piirangud ei seo; arvestades, et seepärast on vaja ühelt poolt järjekindlalt rakendada õiglasi konkurentsieeskirju ja pakkuda mitmekesisuse kaitsemeetmeid ning teiselt poolt tagada, et ettevõtjatel on olemas vajalik paindlikkus rahvusvahelisel meediaturul konkureerimiseks;
- AZ. arvestades, et me elame ühiskonnas, mida pommitatakse pidevalt teabe, kiirsõnumite ja filtreerimata teadetega, samal ajal kui teabe selekteerimine nõuab erilisi oskusi;
- BA. arvestades, et meetmed mitmekesisuse tugevdamiseks ja edendamiseks meediavaldkonnas peavad olema aluseks ELi välissuhetele (kaubandusvaldkonnas ja mujal), eelkõige Euroopa naabruspoliitika, laienemisstrateegia ja kahepoolsete partnerluslepingute kontekstis,
1. palub tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel tagada meedia pluralism ning kõikidele ELi kodanikele juurdepääs vabale ja mitmekülgselt meediale kõikides liikmesriikides, samuti anda vajaduse korral soovitusi olukorra parandamiseks;
 2. on veendunud, et pluralistlik meediasüsteem on põhieeldus demokraatliku, euroopaliku ühiskonnamuudeli edasikestmiseks;
 3. nendib, et Euroopa meediamaaistik on allutatud jätkuvalle lähenemisele nii meediakanalite kui ka turgude osas;
 4. rõhutab, et meediaomandi koondumine loob keskkonna, kus soodustatakse reklaamituru monopoliiseerimist, takistatakse uute osalejate turule sisenemist ning muudetakse meediakanalite sisu ühetaoliseks;
 5. täheldab, et meediasüsteemi arengut suunab üha rohkem kasumile orienteeritus ning seetõttu ei kaitsta piisaval määral ühiskondlikke, poliitilisi või majanduslikke protsesse ega ajakirjanike kutsealase tegevusjuhendi põhimõtteid; on seetõttu seisukohal, et konkurentsioigus ja meediaõigus peavad olema omavahel seotud, et tagada ligipääs, konkurents ja kvaliteet, ning vältida huvide konflikte meediaomandi koondumise ja poliitilise võimu vahel, mis kahjustavad vaba konkurentsi, võrdset mänguruumi ja pluralismi;
 6. tuletab liikmesriikidele meelde, et riiklike reguleerivate asutuste otsustes tuleb alati taotleda tasakaalu nende kohustuste ja sõnavabaduse vahel, mille kaitsmine on lõppkokkuvõttes kohtute kohustus;
 7. 7 kutsub komisjoni üles võtma kohustust tegutseda stabiilse õigusliku raamistiku nimel, mis tagab pluralismi kaitse kõrge taseme kõikides liikmesriikides;
 8. nõuab seetõttu tasakaalu tagamist avalik-õigusliku ja eraringhäälingu vahel neis liikmesriikides, kus avalik-õiguslik ringhääling käesoleval ajal eksisteerib, ning konkurentsi- ja meediaõiguse omavahelise sidumise tagamist, et tugevdada pluralismi meedias;

Neljapäev, 25. september 2008

9. on seisukohal, et ametivõimude peamine eesmärk peaks olema selliste tingimuste loomine, mis tagavad meedia (sealhulgas avalik-õiguslike meediakanalite) kõrge kvaliteedi, kindlustavad meedia mitmekesisuse ja garanteerivad ajakirjanike täieliku sõltumatuse;
10. nõuab meetmeid Euroopa meediakontsernide konkurentsivõime parandamiseks, et märkimisväärselt toetada majanduskasvu, muu hulgas ka kodanike teadlikkuse ja teadmiste suurendamise kaudu majandus- ja finantskrisisumuste teemal;
11. rõhutab kolmandatest riikidest pärit meediainvestorite kasvavat mõju ELis, eriti uutes liikmesriikides;
12. nõuab konkurentsioiguse sätete järjepidevat kohaldamist ELi ja riikide tasandil, et tagada tihe konkurents ja võimaldada uute konkurentide turule tulekut;
13. on seisukohal, et ELi konkurentsioigus on aidanud piirata meediaomandi koondumist; rõhutab siiski iseseisva, liikmesriigi teostatava meediakontrolli tähtsust ning nõuab seetõttu tungival, et meedia riiklikul tasandil reguleerimine oleks tulemuslik, selge, läbipaistev ja heal tasemel;
14. kiidab heaks komisjoni kava töötada välja konkreetset näitajad, et mõõta meedia pluralismi;
15. nõuab lisaks meedia pluralismile ka muude näitajate väljatöötamist, mida saaks kasutada kriteeriumidena meedia analüüsimisel, näiteks demokraatlikku, õigusriiklikku, inim- ja vähemusõiguslikku suunitlust ja ajakirjanike kutsealast tegevusjuhendit;
16. on arvamisel, et meediaomandi koondumist käsitlevad eeskirjad peaksid lisaks omandile ja meediasisu tootmisele hõlmama ka (elektroonilisi) kanaleid ja mehhanisme Internetile ligipääsuks ja selle sisu levitamiseks, näiteks otsingumootoreid;
17. rõhutab vajadust tagada puuetega inimeste jaoks juurdepääs teabele;
18. tunnistab, et isereguleerimisel on oluline roll meedia pluralismi tagamisel; tervitab majandusharu olemasolevaid algatusi kõnealuses valdkonnas;
19. ergutab looma sõnavabaduse ja mitmekesisuse tagamiseks meediavabaduse hartat;
20. nõuab, et austataks meediavabadust ja et meediareportaažid vastaksid järjekindlalt eetikakoodeksitele;
21. rõhutab vajadust luua meedia pluralismi järelevalve- ja rakendussüsteemid, mis tuginevad usaldusväärsetele ja sõltumatutele näitajatele;
22. rõhutab, et EL ja liikmesriikide ametiasutused peavad kindlustama asjakohaste ja konkreetsete õiguslike ja sotsiaalsete tagatiste abil ajakirjanike ja toimetuste sõltumatuse, ning rõhutab, et on tähtis luua toimetuste põhikirjad ja neid liikmesriikides ja kõikidel turgudel, kus ELi meediaettevõtjad tegutsevad ühesu- guselt kohaldada, et takistada omanikel, osanikel või välistel instantsidel, näiteks valitsustel, sekkuda uudiste infosisusse;
23. kutsub liikmesriike üles tagama asjakohaste meetmete abil poliitiliselt ja sotsiaalselt tundlike teemade sobiv tasakaal, eelkõige uudiste ja aktuaalseid teemasid käsitlevate saadete puhul;

Neljapäev, 25. september 2008

24. tunneb heameelt uue meedia poolt meediamaaastikule toodud dünaamika ja mitmekesisuse üle ning julgustab uue tehnoloogia, näiteks mobiil-TV kui platvormi kommerts-, avalik-õigusliku ja kogukonna meedia jaoks, vastutustundlikku kasutamist;
25. ergutab avatud arutelu kõikides veebipäevikutega seotud küsimustes;
26. toetab autoriõiguste kaitset Interneti-meedia tasandil, et kolmandad isikud peaksid väidete ülevõtmisel nimetama allika;
27. soovib lisada meediaalane asjatundlikkus Euroopa peamiste pädevusvaldkondade hulka ja toetab meediaalase asjatundlikkuse põhiõppekava arendamist Euroopa tasandil, rõhutades selle rolli põlvkondade vahelisest digitaalsest lõhest ülesaamisel;
28. väidab, et meediaalase hariduse eesmärk peab olema – nagu on sätestatud eespool nimetatud soovitus Rec 1466(2000) – tagada kodanikele vahendid neile edastatava üha kasvava teabemahu kriitiliseks tõlgendamiseks ja kasutamiseks; on seisukohal, et see õppimisprotsess võimaldab nõnda kodanikel sõnastada sõnumeid ja valida nende edastamiseks välja kõige sobivam meediakanal ning seega teostada täiel määral oma õigusi teabe- ja sõnavabaduse osas;
29. nõuab tungivalt, et komisjon pööraks meediaalase asjatundlikkuse Euroopa lähenemisviisi vastuvõtmisel piisavalt tähelepanu olulise tähtsusega infosisu hindamise standarditele ja sellega seotud heade tavade vahetamisele;
30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kindlustama objektiivset raamistikku ringhäälingulubade väljastamiseks kaabel- ja satelliittelevisiooni ning analoog- ja digitaalringhäälingu valdkonnas läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel, et luua mitmekesine konkurents ja vältida monopolide või juhtivate ettevõtete poolset kuritarvitamist;
31. tuletab komisjonile meelde, et teda on mitu korda palutud välja töötada direktiiv, mille eesmärk oleks tagada pluralism, edendada ja säilitada kultuurilist mitmekesisust, nagu on määratletud Unesco kultuurilise mitmekesisuse konventsioonis, aga ka säilitada kõikide meediaettevõtjate juurdepääs tehnilistele vahenditele, mis võimaldavad neil jõuda üldsuseni tervikuna;
32. kutsub liikmesriike üles toetama kõrgekvaliteedilisi avalik-õigusliku ringhäälingu teenuseid, mis suudaksid võistelda kommertskanalite programmidega, ning mis, ilma et peaksid tingimata konkureerima turuosa ja reklaamitulude saamiseks, oleksid Euroopa plaanis silmatorkavamal kohal, täites massiteabevahendite mitmekesisust ja demokraatlikku dialoogi ning kõikide kodanike kvaliteetsele infosile juurdepääsu säilitavate sammaste rolli;
33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama suuremat koostööd Euroopa reguleerivate asutuste vahel ning intensiivistama ametlikke ning mitteametlikke arutelusid ja arvamuste vahetusi ringhäälingu valdkonda reguleerivate asutuste vahel;
34. soovib liikmesriikide avalik-õiguslikel massiteabevahenditel sobivuse korral kajastada piirkondade multikultuurset olemust.
35. toetab kõikide meediaväljaannete omanike avalikustamist, et saavutada ringhäälinguorganisatsiooni ja väljaandja eesmärkide ja tausta osas suurem läbipaistvus;
36. soovib liikmesriikidel tagada, et siseriikliku konkurentsioiguse rakendamine meediale ning Interneti- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektorile lihtsustaks ja edendaks meedia pluralismi; kutsub komisjoni üles võtma ELi konkurentsieskirjade rakendamisel arvesse selle mõju meedia pluralismile;

Neljapäev, 25. september 2008

37. soovib riigiabi käsitlevaid eeskirju koostada ja rakendada sellisel viisil, mis võimaldab avalik-õiguslikul meedial täita dünaamilises keskkonnas oma funktsiooni, tagades, et avalik-õiguslik meedia täidab läbipaistval ja aruandekohustuslikul viisil talle liikmesriikide poolt usaldatud ülesannet, vältides riiklike vahendite kuritarvitamist poliitilise või majandusliku kasu eesmärgil;

38. palub komisjonil eespool nimetatud komisjoni 2001. aasta teatise läbivaatamise vajalikkuse üle otsustamisel võtta nõuetekohaselt arvesse Unesco kultuurilise mitmekesisuse konventsiooni ja eespool nimetatud soovitus Rec (2007)3; juhul kui komisjon otsustab olemasolevad suunised läbi vaadata, palub hinnata iga kavandatud meedet või täpsustust selle mõju osas meedia pluralismile ja võtta nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide pädevust;

39. soovib komisjonil kasutada eespool nimetatud komisjoni 2001. aasta teatise läbivaatamise protsessi – kui ta seda vajalikuks peab – viisina, kuidas tugevdada avalik-õiguslikku ringhäälingut kui meedia pluralismi olulist tagajat ELis;

40. on seisukohal, et selleks, et võimaldada avalik-õiguslikul audiovisuaalmeedial täita oma ülesannet digitaaltehnoloogia valdkonnas, on vaja töötada lisaks tavapärastele saadetele välja uusi teabeteenuseid ja meediat ning olla võimeline suhtlema iga digitaalse võrgu ja platvormiga;

41. tunneb heameelt teatavates liikmesriikides rakendatud sätete üle, mis nõuavad, et kaabeltelevisiooni-teenuste pakkujad näitaksid riiklike kanaleid ning eraldaksid osa digitaalspektrist avalik-õiguslikele teenuseosutajatele;

42. nõuab tungivalt, et komisjon kohaldaks laialdast arusaama avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide ülesannetest kooskõlas Amsterdamis lepingu protokolli dünaamilise ja tuleviku suhtes kindla tõlgendamisega, eelkõige seoses avalik-õigusliku ringhäälingu piiranguteta osalusega tehnoloogilistes arengutes ja arendades välja infosisu tootmise ja esitamise vorme (nii lineaarsete kui ka mittelineaarsete teenuste kujul); arvestades, et see peaks sisaldama ka uute teenuste kui avaliku ringhäälingu ühe ülesande piisavat rahastamist;

43. kordab, et spektri kasutuse reguleerimisel tuleb võtta arvesse avaliku huvi eesmäärke, nagu meedia pluralism, ja seega ei saa seda allutada pelgalt turupõhisele korrale; leiab, et lisaks peaksid liikmesriigid olema edaspidigi pädevad otsustama sageduste eraldamise üle, et vastata ühiskonna konkreetsetele vajadustele, eelkõige seoses meedia pluralismi kaitsmise ja edendamisega;

44. soovib telekommunikatsiooni paketi läbivaatamisel säilitada edastamiskohustust käsitlevad eeskirjad ja vajaduse korral neid laiendada;

45. nõustub eespool nimetatud soovitus Rec(2007)2, et infosisu pakkujatele tuleb tagada võrdne juurdepääs elektroonilistele sidevõrkudele;

46. juhib tähelepanu oma eespool nimetatud 13. novembri 2007. aasta resolutsioonile, kuna koostalitlusvõime on massiteabevahendite mitmekesisuse puhul väga oluline;

47. nõuab tasakaalustatud lähenemisviisi kasutamist digitaalse dividendi jaotamisel, et tagada õiglane juurdepääs kõikidele osalejatele, kaitses sel viisil massiteabevahendite mitmekesisust;

48. tunneb muret asjaolu pärast, et mõnedel suurtel on-line osalejatel on turgu valitsev seisund, mis seab piiranguid uutele turule sisenejatele ning lükkab loovust ja ettevõtlust selles sektoris;

Neljapäev, 25. september 2008

49. nõuab suuremat läbipaistvust kasutajate isikuandmete ja teabe osas, mida Interneti otsingumootorid, e-posti teenuse pakkujad ja suhtlusportaalid säilitavad;
50. on arvamusel, et reguleerimisega ELi tasandil tagatakse piisaval määral juurdepääs elektroonilistele programmijuhistele ning samalaadsetele ülevaate- ja navigatsioonivahenditele, aga seoses teabe esitamiseviisiga saadaval olevate programmide kohta võiks kaaluda täiendavate meetmete võtmist tagamaks, et üldhuviteenustele kergesti juurde pääsetakse; kutsub komisjoni üles konsultatsioonide abil välja selgitama, kas massiteabevahendite mitmekesisuse kaitsmiseks on vaja minimaalseid suuniseid või sektoripõhist reguleerimist;
51. nõuab, et tagataks avalik-õigusliku ja eraringhäälingu vaheline tasakaal ning konkurentsi- ja meediaõiguse ühtne kohaldamine, et tugevdada meedia pluralismi;
52. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Energia hinna kontrolli alla võtmine

P6_TA(2008)0460

Euroopa Parlamendi 25. septembri 2008. aasta resolutsioon energia hinna kontrolli alla võtmise kohta

(2010/C 8 E/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni naftast sõltuvuse kohta ⁽¹⁾ ja 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni kütuse hinna tõusust põhjustatud kriisi kohta kalandussektoris ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 13. juuni 2008. aasta teatist pealkirjaga „Silmitsi kõrgemate naftahindadega” (KOM(2008)0384);
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19.–20. juuni 2008. aasta Nice'i kohtumise eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse 12.–13. septembril 2008. toimunud majandus- ja rahandusministrite nõukogu mitteametliku kohtumise kokkulepet;
- võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et nafta hind on sel suvel tõusnud kõigi aegade kõrgeimale tasemele, teiste energiatoodete hinnad on samuti tõusnud ja tarbijatele mõeldud kütuse hind on järginud toornafta hinna arengut; arvestades, et nõrk USA dollar on suurendanud survet nafta hinnale;
- B. arvestades, et prognooside kohaselt jääb nafta hind keskpikas ja pikas perspektiivis kõrgeks ning et sellel on negatiivne mõju inflatsioonile ja ELi majanduse kasvule;
- C. arvestades, et kõrgem energia hind vähendab ELi kodanike ostujõudu ning avaldab kõige halvemat mõju väikseima sissetulekuga majapidamistele ja energiamahukatele tööstussektoritele;
- D. arvestades, et energia hinna mõjutab erinevatest teguritest koosnev kogum: struktuursed muutused nafta pakkumises ja nõudluses, uute naftaväljade arvu ja suuruse vähenemine, naftatootmise vähenemine laiendamise, geopoliitilised tegurid, vähem investeerimist tehnoloogiaarendusse, suuremad investeerimiskulud ning kvalifitseeritud tööjõu puudus peamistes tootjariikides; arvestades, et mõned nafta tootjariigid tavatsevad oma loodusvarasid kasutada poliitilistel eesmärkidel;

⁽¹⁾ ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 580.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0308.